

BUDA-PESTA

2 Iuliu st. v.

14 Iuliu st n.

Va eși duminec'a.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

№r. 22.

Anulu X.

1874.

Pretiuulu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a 2 galbeni.

Cum am admiratu!...

Cum am admiratu odata

Reversatulu dioriloru!

Anim'a-mi erá 'ncantata,

Candu zariam frumseti'a loru.

Dar vediendu si fati'a ta,

Nu-lu mai potu eu admirá.

Cum am admiratu odata

Foeculu sórelui celu santu;

Ce lumina lumea lata,

Vérsa viétia in pamentu!

Dar simtîndu privirea ta,

Nu-lu mai potu eu admirá.

Cum am admiratu odata

Amirosulu floriloru,

Cari ne 'ncanta si ne 'mbéta

Cu placutulu loru odoru!

Dar la sarutarea ta

Nu-lu mai potu eu admirá.

Cum am admiratu odata

Totu ee-i dulce si sublimu;

Totu ce anim'a desféta,

Fericindu pana traimu!

Dar avendu iubirea ta,

Nu le mai potu admirá.

Iosifu Vulcanu.

Contes'a Cornarini.

— Novela originala. —

(Urmare.)

Uná ardea in sacralu amoru parintescu, cà-ci numai acesta l'a indemnatu a se casatorî cu Clelia, a carei anima palpita in multiumiri fiesci, cà-ci ea aflase in elu unú alu doile parinte. Si candu sosi ór'a eternei despartîri, contele luà man'a Pepitei, o puse in drépt'a lui Constantu si cu vóce sigura li dori ferici-re, inse anim'a cea tare se cutremurà vediendu pe Clelia.

— Constantu, — dîse elu inundandu fruntea ei de sarutári, — ti-am incredintiatu pe Pepita, fericesce-o; — nu uitá inse, cà Clelia e orfana, ffi ca totu-de-una amicu fidelu; grigesce, nu o lasá sè-si sacrifice junéti'a pentru o sofisma vaga, ci du-o intr'acolo unde sunt animi iubitorie, — cari au suferitu ca si ea.

Aceste au fostu ultimele dorintie a be-tranului conte, pe cari le pastrà Constantu cu santitate.

Elu cautà prin diferite moduri a aduce pe Clelia la vioiciunea ei de mai nainte, dar nici obiectele passionate, nici vorbele Pepitei nu o putura scóte din tristéti'a ei.

In serile luminóse, in diminetele recoróse, candu ciocarl'a se radicá in susu, o fiintia cu-

getatória se preumblá cu pasi obositi prin gradina. Erá contes'a Clelia.

De multe ori mergea ea singura, si cine scie ce cugete o ocupau, cà-ci adese stergea man'a cea alba cu trasuri venete fruntea cea uda.

In o astu-felu de diminétia o vediuramu si noi, absorbita in o admirare tainica, meditandu . . . metitandu. Amu auditu si pe Pepita, acésta copila naiva, eternu zimbinda, plina de viétia si ilusiune, cum se incercà a indepartá norulu de pe fruntea ei. Dar erau tóte in vanu, cà-ci de si erá ea cu tari'a unui sufletu raru, de si erá cu deplina fortia a supra dureriloru, totu-si o neliniscea o presimtíre funesta: profetírea Lidiei se implinise pe jumentate, si ceealalta jumentata avea sè urmeze.

De la mórtea contelui nu versase nici o lacrima, dar fati'a, mersulu ei, tradara cele interne.

In decursulu acestui timpu de doliu i cercetá majorulu Riureanu mai adese-ori; cà-ci Clelia nu mai voiá sè véda cét'a adoratoriloru ei.

Elu erá totu-de-una asceptatu, cà-ci candu vedi cà perderea unei persóne iubite o simtu mai multi, peptulu ti-e mai usioru.

Ei lu-iubiau, cà-ci erá unu barbatu destinsu si unu amicu vechiu alu contelui repausatu. Si candu veniá, aducea salutári de la preotulu celu betranu, numai de la Cassiu nu. Nu! cà-ci o melancolia nentrupta ocupá spiritulu lui, si numai somnulu, visulu lu-facea sè vorbésca, sè repete monologulu din deliriu.

— Contesa, — dicea majorulu totu-de-una dupa astu-felu de revelári, numai dta vei puté ciuntá letargi'a lui, cà-ci numele cuvintele dtale sunt adese-ori impletite in visele lui. Te rogu, in numele parintiloru nefericiti, scapa-lu din nóptea cea négra; reda-lu lumii, reda-lu vietii!

Pepita ingenunchiá, i sarutá man'a lasata in josu; Constantu o rugá si majorulu asceptá.

Ea inse clatinà negativu capulu:

— Se apropia omiós'a luna Augustu, ce are o rola insemnata in viéti'a mea, in ea va sè espire timpulu doliului si atunci me voi declará, — acest'a erá respuñsulu ei.

v.

O nelinise mare domniá cele mai multe parti din tíera. — Ból'a epidemica „co-

ler'a“ se latise, si dieci de persóne devenira victimele ei.

In orasiere mai mari luase ból'a o intensitate inspaimantatória, care induplecà pe civili si militari — acesti inimici infocati. sè intinda fratiesce man'a, ca cu puteri unite sè faca pregatirile recomandate, sè supprime reulu ce amenintiá omenimea.

Pe strade, pe piatie publice, vedeai multíme de ómeni cu fetie desperate — undulandu ca nebunii. Din turnurile bisericeloru sunau clopotele tristu, capelele suflau marsiuri funebre si multímea se impraschiá.

Locuitorii intregului orasiu erau iritati si spaimantati, numai in vil'a Cornarini erá linise adanca.

Erá linise, cà-ci de-si avea Pepita ceva frica, erá Constantu care sciá sè-i vorbésca despre lucruri atátu de frumosu si interesantu.

Candu omulu privesce lumea prin perspectivulu junetiei, tóte i paru incantatória, sublime, pline de farmecu si poesía; uita realulu pe langa idealu.

Si contes'a si-petrecea órele libere pe langa ei, uitandu cu incetulu apropiarea lunei Augustu, care avea sè-i rapésca inca o persóna.

Erá duminéca. Constantu primise o epistola care lu-induplecà a caletorí pe vre-o dóue septemani la parinti. cà-ci unele cause importante cereau presinti'a lui.

Diu'a plecării erá 30 Iuliu.

Constantu statea gata de caletoría nainte Cleliei si a Pepitei.

O tristétia, o seriositate adanca planá a supra acestei despartiri, de si in aparintia scurta si fara periclu.

Pepita erá in cugete; primele cuvinte tradara preocupatiunea ei.

— Asié dara vei plecá? — intrebà ea.

— Da, voi plecá, — respunse Constantu cu vóce, pe care se incercá in vanu ai da ilaritatea indatinata, — asigurarea parintiloru, asigurarea propria, — de care din urma nici cà asiu amintí, déca numai ea ar fi periclitata, — me silesce a ve parasí pe pucine dfile.

— O! contes'a! avea dreptu, cà se teme de lun'a augustu, cà-ci departarea dtale e unu ce destulu de tristu pentru . . . noi.

— Pentru dvóstre, nici decátu. Pentru mine care ve . . . stimezu atátu de multu, e asta despartíre durerósa.

— Nu chiar durerósa, cà-ci atunci nu te-

ai duce, sciindu că în 5 augustu vomu cercetá unu concertu. Remai?!

— Contesa, spune trei, că sunt evinemente cari dispunu de noi, si cari fara voia ne rapescu din locurile pe cari nu-am fi doritu sè le parasimu nici macaru pe unu minutu; spune-i, că eu trebue sè mergu.

„ — Oh! Pepita, credi dta, că nu me departu eu cu anima gelinda? Ddieu scie si cunosce, că acésta despartire e cea mai trista din viéti'a mea, si numai elu scie, că ce momentu fericitu va fi acel'a, candu voiu intrá in asta zidire, candu voiu petrece éra in giurulu dvós-tre, dar sub unu altu nume, sub unu altu titlu, mai dulce, mai intimu!

— Déca e asié, mergi, — si vócea ei tremurá, — nu uitá inse, că unu parinte muribundu ti-a incredintiatu o orfana!

Fati'a naivei fetitie erá incungiurata de nobilulu nimbu alu seriositáti, ochii ei luciau in sublimitatea celui mai curatu amoru, — si cum si-acompaniá vorbele de gesturi gratiósse, o flóre galbina ce decorase perulu ei — picá pe parchetu.

Constantu o aredicá, o puse la buze, si cu o privire tainica o cerú.

— De suvenire . . . de suvenire, — si optiau buzele ei purpurfe si privirea ei se plecá cu timiditate in josu.

O! epoca fericita, candu sufletulu se simte inaltiatu de amoru curatu, candu anim'a e indestulata cu o siópta, c'unu surisu, cu o stringere de mana.

Amorulu adevratu nu are pretensiuni; in ochii lui o coróna, unu modestu buchetu de lacrimiori séu de nu me uitá, are pretiulu unei lumi intregi.

Nu cufundati dára acestu amoru sublimu cu acel'a ce se escita din interesu séu voluptate!

Constantu mai schimbá nisce cuvinte cu Clelia, mai nisce priviri profunde pline de amoru cu Pepita, unu adio! „Adù-ti a minte marti in 5 de noi!“ si trasur'a plecá.

Trasur'a sborá ca din nori. Constantu privi mai de vre-o câte-va ori salutandu cu peleri'a, pana ce o strada laterala lu-facù nevediu.

Ore de ce nu e permisu omului sè redice cortin'a cea désa, ca sè arunce numai o privire in cartea cea vêneta a vítoriului?!

Câte . . . câte ar vedé?!

Unu momentu tacutu si solemnu sosti, — apoi durerea invinse.

Pepita imbrafsiá pe contes'a cu o pasiune uitata.

— Clelia, bun'a mea Clelia, érta! Eu nici odata n'am priceputu aceea ce tu numiai durere. Acum numai, dupa ce am gustatu din cup'a amorului, dupa ce i-am disu adio! am simtitu tóte . . . Ah! cum te dóre anim'a dupa o fintia iubita!

Clelia o privi lungu cu acea melancolia ce-i erá propria. Sedusa de mag'fa viseloru ei, vis-à-vis unei junetie asié de frumósse si curate, realitatea disparù, si naintea spiritului aparù juneti'a propria, cu tóte suvenirele trecutului, ce se leganau mai multu ca nisce parfume placute, de câtu ca cugete. Intre acelu visu, trecutul si prezentulu erá despartítu de unu abisu. Dar fantasfa are sborulu fulgerului ce despica iute nori si cétia, ea sbóra preste mări, suie muntii tiepisi, si unde vede o florica ea se opresce pentru a o smulge de trupin'a ei.

Ea si-aduse a minte ce influintia are primul amoru a supra unei fintie asié tinere, si se cutremurá.

Amorulu primu e gata a asceptá, a se sacrificá; elu nu póte uitá, elu nu se póte stramutá: elu e fidelu.

Nu arare ori a fostu amoru primu firulu tieseturei unei intregi vieti fericite; dar de câte ori nu a fostu elu ruin'a, ultragiulu, mormentulu fintieloru iubitorie?!

Pepita inse priviá apunerea sórelui, si cu o cugetare lu-intrebá: că mai vení-va Constantu?

Oh! ea nu cugetá, că ochii loru nu se voru mai intelní!

Prim'a dî din lun'a lui augustu este pentru noi orientalii o serbare. In diua acést'a si natur'a serbá, dar ah! erá trista, că-ci tipetele victimeloru ingreunau eterulu.

Pe veduv'a contesá Cornarini o aflámu frundiarindu in dñariulu ei, ce erá o cartecica frumósá, cu nisce trasuri fine — elegante. Degetele ei despartiau mai multe foitie, pe cari erá scrisu: „1 augustu.“

— Curiosu, — murmurá ea pentru sine, — multi . . . multi . . . ani trecura de candu scrisei pagin'a asta, si tóte mi-sunt inca asié de vífi in memoria, ca si candu le-asiu fi scrisu eri. Cu ce bucuría manuám condeiulu! Ah! numerám abié siepte-spre-diece ani, nu cunoseam lumea, nu sciam ce e durerea?

Intrarea Pepitei i intrerupse vorbirea.

Rumena si voiósa vení ea sè céra permissiune de a merge la biserica.

— Tu scfi, Clelia, cà noi avemu serbatóre si cà eu ca crestina si pré pucinu religiósá, apoi asta-di se incepe lun'a cea fatala, eu voiú sè rogu cu pietate, ca Ddiu sè indeparteze tóte relele de noi!

— Tu esti buna, Pepita. Róga, da, róga la biserica pentru cei víi si eu voiú rogá a casa pentru cei morti!

— O! eu voiú rogá pentru toti, dar deosebi voiú rogá pe Ddiu sè inmóie anim'a tinerei veduve, contes'a Cornarini, care remane rece nemiscata la privirile, la omagele multîmei adorátore. Voiú rogá, dar nu pentru a ferici ea pe vre-unulu din acesti barbati sburdati, aventuriosi, ci pentru ca sè scóta pe unu nefericitu din abisulu desperatiunii. Da, sè-lu scóta, sè-i intinda man'a, de si nu cu o amóre infocata, totu-si cu amórea unei amice adeverate. O! Clelia, promite-mi, cà dupa amiédi, candu voiú vení, cà-ci intornandu de la biserica, voiú merge dreptu a casa la parinti, — mi-vei spune decisiunea ta.

— Vina sè te sarutu, apoi pléca, nu uitá inse a predá salutàrile mele scumpiloru tei.

— Clelia mi-promiti?

— Cátu esti de tare in cererea ta. Ti-promitu, déca nu voiú uitá.

Abié plecà Pepita, contes'a incepù de nou firulu ideiloru sale.

— Asta-di, — incepù ea, — se implinescu nóue ani, de candu cu ochii radicati la ceriu elu a juratu, cà me iubescce mai multu decátu viéti'a. Nóue ani trecura, nóue ani se stracurara, lasandu acésta palóre pe fruntea mea si totu-si cunoscu pe palpitarea animei mele, cà ea a remasu neschimbata.

Fruntea contesei razimata pe man'a cea stanga, erá grea. Erá grea de meditatiunile profunde, si candu erá sórele in culmea flacarei sale o aflàmu totu in acea positiune cugetatória.

Multe si nenumerate sunt suferintiele vietii!

* * *

Dupa ce razele sórelui perdura din puterea lorú, o umbra recoritória si-miscà velele ei.

Prin aleele parcului publicu se preamblá unu publicu alesu si elegantu. Intre multímea aceea vedemu si pe contes'a Cornarini cu Pepita, ce priviá asié liberu si dragalasiu la cao-

sulu pistritiu. Ambele erau in toalete de doliu, cà-ci asta-di erá anulu de candu murise contele.

Mai tardíu vedemu langa eroinele nóstre o dama si pe preotulu localu. Erá o cunoscintia a Pepitei, pe care cu tóta ceremoni'a i presintà contesei.

Ei conversau fórte vialu in limb'a germana, si tem'a li-erá ból'a ce grassá.

— Eu credu, cà dvóstre nu aveti frica de acésta bóla, care face o astu-felu de secerare gróznica, — intrebà dam'a, consórtea preotului, intr'unu limbagiu de totu placutu.

— Ba da, dóm'n'a mea, pré multu.

— Dta dra? Asta e cu neputintia.

— Din contra e cam asié. Pepita e cam infricata, — respunse contes'a.

— O! de vi-asíu spune inca ce mi s'a intemplatú!

— Si ce ti s'a intemplatú? — intrebara cu toti.

— De óre ce a fostu asta-di onomastic'a unui afinu, am petrecutu órele de amiédi la parinti. Venindu catra vila, am intalnitú unu ce gróznicu. Hah! pare cà sufla un ventu de érna, asié me iau fiorele. Imaginati-ve, siese victime a colerei duceau in rendu la cimiteru!

— Si acele te-au infricatu pe dta? — intrebà preotulu c'unu surisu.

— Nu numai, cà m'au infricosiatú; dar crede-me, pare cà simtu unu frigu, o teróre de mórte.

— O! dra, eu ti-voiú recomandá ceva, care de siguru te va eliberá de aceste tóte, — díse preotulu in gluma.

— Si ce sè fia aceea? — intrebà Pepita cu grabire.

— Dta esti romana, si scfi cà la poporulu nostru este datin'a, ca venindu atare bóla de esemplu ca cea de acuma — atunci fetele si nevestele mai tinere facu unele daruri de vestiminte, cu cari imbraca unu lemnú séu unu parú, lu-punu la marginea satului séu a hotarului si acela apoi are marea misiune a indepartá totu reulu de la ele. Eu inca ti-asíu propune sè faci asié ceva . . .

— A! a, dle parinte, dta ridi de mine? intrebà Pepita. — Si vediendu pe Clelia si consórtea preotului cà abié si-puteau retiné risulu, intonà si ea cu tóta veselí'a temperamentului ei.

Conversarea durà aprópe dóue óre, cu tóte cà tem'a nu se mai schimbà.

Catra séra se recorise de totu. Intendan-

tulu, unu barbatu in anii cei mai frumosi, — aduse pentru contes'a si Pepita nisce mantele, si dupa complimentele indatinatate, societatea se disolvà.

Ajungându ele in vila, Pepita luà pe Clelia de bratiu, si asié mana 'n mana, póte si cugetu la cugetu, se preumblara ele unu timpu mai lungu, printre arborii din naintea zidirii vechi.

— Clelia draga, — incepù Pepita, — eu vedu, cà tu voiesci sè incungiuri, sè nu-mi spui, cà decisu-ai sè schimbi aste vestminte negre cu cele de mirésa? Voiesci tu sè ffi fericita; sè implinesci dorinti'a contelui?

— Pepita, lasa, — alta data ti-voiu spune . . .

— Oh! Clelia nu amaná, spune-mi: poti tu privi pe unu nenorocitu, fara a-lu ajutá? Ai cetitu scrierea betranului preotu, a-i audítu rugarea majorului, a amicului teu Constantu si eu ti-dícu: decide; decide fericirea lui, fericirea ta! Câte a suferitu elu sermanulu, cu câta ardóre a chiamatu in deliriulu celu gróznicu numele teu, cum ocupi tu si acum fantasí'a lui si tu totu-si remai rece, indiferenta. O! Cassiu, barbatulu celu frumosu, cu fruntea ca de marmura, cu ochii cei negri, din cari luceste durerea trecutului, elu va audí cuventulu negativu din gur'a unui angeru, din gur'a contesei Cornarini, si elu care a suferitu — va mai suferi odata, si atuncea mórtea va stinge faci'l'a vietii lui — ce mai multu a fumegatu decâtu luminatu.

— Pepita . . .

— Nu me intrerupe, ci lasa-me sè-ti spunu, cà acum esti crudela. Voiesci sè ucidi nisuinti'a dieiloru, sè te opuni naltului destinu, abdicându de amoru, candu tóte in lume exprima cu dulcétia acestu cuventu; voiesci sè esi din natura, din chiamarea ta, sè te faci stanca petrósa, sè respingi fericirea candu dieii te-au facutu pentru ea — oh! nu e acést'a crudelitate si pecatu?! Spune-mi, póte fi sufletulu multiumitu in o multíme marétia, plina de prejudetie si cochetarí'a, — unde vitiulu se serbéza si virtutea se deride? Nu voiesci tu sè ffi liniscita, indestulita ca odata? O! adu-ti a minte de visulu junetiei tale si spune-mi cum se simte anim'a candu scie, cà nu este in lume unu sufletu cu amóre, simpatía sincera?

— Incéta, draga Pepita, cà-ci cuvintele tale pica ca nori grei pe fruntea mea, cu tóte cà ce-mi spui sunt adeverate si drepte.

— Asculta, Clelia. Tu m'ai invetiatu a iubi, a iubi cu foculu juniei ce se stinge numai

cu ultim'a suflare — si acum dorescu sè te vedu si pe tine iubindu, si pe tine asié fericita cum sum eu. Ah! de ce nu a remasu Constantu baremu pana dumineca, de siguru te-ar fi induplecatu rugàrile nóstre.

— Eu inse nu vreu sè me rugati . . .

— Atunci promite-mi, cà vei primi pe dlu Cassiu de consorte; vedi elu a suferitu asié de multu, apoi . . .

— Apoi? — intrebà contes'a, — déca si-ar fi cautatu Cassiu in lumea intréga unu aperatoriu, sciu cà nu-ar fi aflatu altulu mai dibaciu de cum e dr'a Pepita.

— O! da, ai dreptu, cà-ci sermanulu de elu merita intru adeveru, dupa atât'a chinu, nisce dñle mai senine.

Contes'a se apropià mereu de ea, i prinse manile si ca si candu s'ar fi temutu chiar de umbr'a ei, — siopti ceva linu . . . linu si incetu.

(Va urmá.)

Emilia Lungu.

Mama si tiéra.

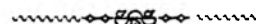

Doue vorbe face peptu-mi sè tresara;
Una este Mama si cealalta Tiéra! . . .
Mam'a e fienti'a care m'a nascutu,
Tiér'a e pamentulu unde am crescutu! . . .

Dulce-i verb'a Mama, dulce verb'a Tiéra,
Numai ele face peptu-mi sè tresara;
Candu vorbescu de ele sufletulu meu bate . . .
Veseli'a 'ndata inim'a-mi strabato! . . .
Candu vorbescu de ele eu sum fericitu,
Si de lasu uitàrii totu-ce-am suferitu!
Sórele atât'a nu me 'ncaldiesce,
Câtu aceste vorbe me inveselesce . . .
Ventulu asié iute ceriulu nu 'nsenina,
Câtu de 'ndata ele sufletu-mi alina . . .

Dulce-i verb'a Mama, dulce verb'a Tiéra . . .
Ori si ce durere ele-mi facu sè piéra!
Pentru ele totulu asiu sacrificá . . .
Si in veci pe ele le-oiu gloricá!
Tiér'a e pamentulu care me nutresce . . .
Mam'a e fienti'a care me iubesc!

Alesandru A. Macedonschi.

Dóue bilete.

— Comedia in unu actu, de Florian. —

(Fino.)

Arlequin. Nu mi l'a innapoiatu, ci mi-l'a vendutu.

Argentina. Esplica-te!

Arlequin. Ffi atenta, trebue sè-ti spunu tóte. Eu am cásigatu adi diminétia la loteria unu terno.

Argentina. Unu terno. Acest'a face o suma frumósa.

Arlequin. Da, elu a dísu, ca acest'a face multi bani. Spre fericire, inca nu am scosu banii cástigati, si Scapin vediendu cà cum m'am nimicitu, mi-a propusu sè schimbàmu biletele nóstre.

Argentina. (Voiósa.) Si tu ai schimbatu?

Arlequin. Am schimbatu fara de a díce ce-va.

Argentina. (Lu-imbratísiéza.) Scumpulu meu amicu, tu esti nevinovatu, si eu te voiu iubi in tóta viéti'a mea. Numai acuma simtu, câtu am gresitu de tare in contra ta.

Arlequin. Deci ti-placu aceia ce sciu face têrgu bunu!

Argentina. Eu te rogu sè me ierti, cà-ci nu te-am cunoscutu. Tíne biletulu meu, eu ti-lu dau, si ti-juru, cà te iubescu, cà nu voiu iubi pe nime altulu in tóta viéti'a mea decâtu pe tine, si adi vomu fi incredintiati.

Arlequin. Mi-lu oferi! Ah ce bucuría. (I saruta man'a.) Asculta, amic'a mea, mai repeta aceste cuvinte! Si inca asta-di sè ne cununàmu, cà mi-i frica, si simtu cà-mi voru mai sosí nesce nefericiri.

Argentina. Oh! du-te, fericirea ta e sigura, cà-ci anim'a mea te-a alesu.

Arlequin. Ah! câtu de lungu timpu e de candu nu mi-ai vorbitu astu-felu! Fà-mi placerea si cetesce cum e scrisu aicia. (I aréta biletulu.)

Argentina. (Cetesce.) „Eu te iubescu.“

Arlequin. (O intrerumpe.) Ei cum ai dísu?

Argentina. „Eu te iubescu.“

Arlequin. Sè vedu, sè cetescu si eu. (Sila-biséza.) Eu — eu — te — te — iu — bescu, eu te iubescu, — eu te iubescu; aceste cuvinte sunt pré scurte, eu asiu dorí sè continua totu alfabetulu.

Argentina. Ti-o voiu díce in tóta viéti'a mea. Dara vedi de-ti recapeta biletulu furatu.

Arlequin. Ce biletu?

Argentina. Biletulu teu de loteria.

Arlequin. Oh! nu! Têrgulu e facutu. Sè nu mai vorbimu de elu. Ar puté revení. Nu, nu, tóte sunt finite. Tu me iubesci si fericirea mea e gata.

Argentina. Sít! . . . Mi-se pare, cà audu pe Scapin. Ascunde-te in cas'a nóstra, si sè nu revini pana nu te voiu chiamá eu.

Arlequin. (Intrandu in casa.) Dara sè me chiami câtu de 'n graba.

Argentina. Da, da, lasa numai pe mine.

Arlequin. (Revine.) L'ar me vei chiamá?

Argentina. Stai, amiculu meu, ascunde-te ací. Misielulu mai are biletulu.

SCEN'A X.

Argentina. Scapin.

Scapin. (Vine si nu observa pe Argentina.) Acestu diabolulu de directoru me amana totu pana poi-mane. (Observa pe Argentina si si-pune biletulu in pusunariu.) Ah! tocmai vi-niam la dta, frumósa Argentina!

Argentina. Sum pré fericita de a te vedé. Nu scí cine a trecutu pe ací in absentia dta?

Scapin. Nu.

Argentina. Acestu nefericitu de Arlequin a pretinsu sè-mi vorbéscu. Sè ffi vediutu manier'a cu care l'am primitu! N'am voitu a-lu ascultá de felu.

Scapin. (Ridiendu.) Tóte le-am vediutu si le-am auditu. Am fostu ascunsu aici in strad'a laterala, am vediutu cà ai inchisu ferést'a fara de a-lu vedé si ascultá. Dara sè vorbimu de alte lucruri, cari me intereséza. Dta scí ce mi-ai promisut in ór'a trecuta.

Argentina. (La o parte.) Bine. (Tare.) Da, voiu tiené parol'a mea, dara trebue sè te esplici, cà-ci eu mi-voiu luá unu consorte pe care lu-voiu iubi in eternu, si asié, scumpulu meu Scapin, déca me vei iubi si consimti de a-mi fi sinceru, speru cà me vei ferici. Gratia Domnului si domnitiei Rosalba, ea sum avuta, si nu ceru ca consortele sè fia si elu avutu; eu i voiu da lui anim'a mea si totu bunulu meu, si eu nu-i ceru decâtu amorulu lui . . . Spune-mi cu franchetia, iubesci-me si numai pe mine unic'a?

Scapin. Ah! domnitia, eu dorescu ca totu ce e posibilu sè facu pentru dta si in tóta viéti'a mea . . .

Argentina. Asculta, eu me indoiescu; candu ai vinitu aicea, ai avutu o hartă in mana, si candu m'ai vediutu ai ascunsu-o in pusunariu. Eu me temu, că aceea fostu vr'o epistola de la cutare domnitiă.

Scapin. O epistola de la vre-o femeia . . . O ti-potu respunde pe scurtu.

Argentina. Eu vedu, că nu voiesci a-mi dá sè o vedu, nefericit'a de mine. Domniti'a Violeta a aflatu unu amantu, care i-a sacrificatu biletele mele. Sunt inca multe fiintie fericite ca domniti'a Violeta.

Scapin. Mi-e lesne de a-ti implinî dorint'i'a. In viétia nu mi-a scrisu vre-o femeia.

Argentina. O! aceste sunt cuvinte numai pentru a impedecă de a-mi aretă hart'a ce ai avutu in mana, si refusulu dtale mi-intaresce cugetulu meu.

Scapin. Vedu de siguru, că tîni amorulu meu pré usioru. Vei avé documentulu in mana, si vei vedé că e numai unu biletu de loterîa. (I dà biletulu de loterîa.)

Argentina. (La o parte.) Am insielatu pe celu mai iscusitu omu din lume! Arlequin! Arlequin!

SCEN'A XI.

Argentina, Arlequin, Scapin.

Arlequin. Ce e, dóra éra mi-s'a furatu ceva?

Argentina. Nu, bunulu meu amicu, din contra am prinsu biletulu teu. Éta-lu! Acuma tu esti mai avutu din noi doi. si m'ai facutu norocósa. Ér dta, dle Scapin, care ai cugetatu a câstigá, ti-poftescu sè faci totu-de-una asié tîrguri bune ca acest'a, sè cunosci fructulu istetîmei dtale. Adio, noi mergemu sè ne cununàmu si sè ne bucuràmu de banii nostri.

Arlequin. Acestu diabolul seracu mi-descépta compatimirea fatia de elu. Asculta Scapin, Madamei Lipsa i trebue unu lacheu, noi ti-dàm preferintia.

Argentina. Ah! Nu, nu! Dsa nu e destulu de fidelu. Dle Scapin, dlu Pandolf merge asta-di la Bergam; eu si Arlequin lu-urmàmu, de ai ceva comisiune la tíera spune, că-ci o ducemu bucuosu. Dar o sè-ti aduci a minte, că nici odata nu e bine a sapá grópa altuia, că-ci insu-ti pici in ea, nici a se trufî a despartî doi amanti, că-ci dorerea cea mai mare vine pe urma, si e a dtale. (Ei se duc.)

SCEN'A XII.

Scapin singuru.

Éta-me-su despretiuitu, calicu, batjoco-

ritu si neconsolatu! Sè ffu fostu mai viclenu, cătu poteam câstigá!

M. Aurelia Gaetanu.

Doine,

D . . . ei I . . . . .

Multu me 'ntréba baditi'a;
Ce nu-su verde ca frundi'a?
— Bine-i baditia, de frundia,
Că plói'a o umediesce,
Si róu'a o recoresce,
Nici unu doru n'o vescuiesce!

Frundia verde maracine,
Plange anim'a in mine;
Pe dalbe fetiele mele
Ochii-mi vérsa lacrimel;e;
Plange-ti ochi necontentitu,
Déca bine n'ati grigitu,
Cu cine v'ati dragostitu.

Dupa Pasci in serbatori,
Mi-venira petîtori,
Lasai gradin'a cu flori;
Candu mersei la tat'a éra,
Me bagai in gradinióra,
Florile me blastemara,
Pentru ce le-am semenatu,
Si m'am dusu de le-am uitatu!

N'ar avé locu in pamentu,
Nici cruce la mormentu,
Cei ce m'au instrainatu,
Pop'a ce m'a cununatu!

Bad'sioru, dragostea mea,
Te-asiu iubi déc' asiu puté,
Dar uritulu urm'a-mi e.

Luna dalba de sub noru,
Iesi la nópte pe covoru,
Luna dalba iesi pe culme,
Sè me ducu cu badea 'n lume.

Vasiliu Budescu.

S A E O N U :

Temeiulu vietii familiare.

Fericirea adeverata consiste *principalmente* in „pace.“ Pace in noi si in *giurulu nostru*.

Pacea *interna* nu o potu ave decatu cei buni, dar aceia o posedu intréga, neschimbata, ori cari se li fia giurstarile vietii lor, neplacerile ce i ajungu, si injuriile, cu cari i persecuta lumea. Acela, care nu face reu si care totu-de-una a cercatu a face numai bine, va suferi une-ori neplaceri, dar neliniscitu si conturbatu nici odata nu va fi. „Fais ce que dois, ad- vienne que pourra“, e unu adeveru neresturnabilu.

De multe-ori, ma potu dice, totu-de-una nein- destulirile si neliniscirile nostre provinu din neclari- tatea in care ne aflamu, cu respectu la ore-care intre- prindere importanta, ce voimu a face, cu respectu la ore-care decisiune, la unu pasu ce voimu a intre- prinde! In atari casuri naturalmente suntemu aplicati a primi aceea, ce ni se pare mai avantajiosu pentru noi si ai nostri. Cercamu, cumpenimu, facemu mfi de ipotese si mfi de presupuneri, mai inainte de a ne puté decide. Adese-ori abie ne-amu decisu, si forte adese-ori chiar candu suntemu in ducerea in deplinire a lucrului, ni pare reu de resolutiunea facuta, obser- vandu cumca dupa tota precumpenirea nu amu sciutu alege interesulu nostru celu adeveratu. Eca! tote aceste contribue la miciorarea pazei nostre interne si prin urmare la a fericirii nostre.

De unde dar trebuie se ne ingrigimu mai pucinu de interese feliurite nesigure si adese-ori ilusorie, ci din contra se ne ingrigimu nitielu mai multu de *dato- rintiele*, ce-su unu ce chiar si imutabile. — Déca in locu de a ni pune intrebarea „Ce ni convine a face?“ la care intrebare se ivescu mai multe respunsuri, intre cari e forte greu, ma adese-ori cu neputintia a dis- tinge pe celu mai justu, déca dice in locu de acest'a ni-amu pune intrebarea „Ce trebuie se facemu?“ res- punsulu ni s'ar presentá indata chiar si fara ceva indoieála.

In ori si ce giurstari, inca si in cele mai nein- semnate a vietii, totu-de-una se afla o *datorintia* de implinitu, si *consciinti'a nostra*, ori catu de pucinu o ascultamu, ni aréta aceea-si datorintia. Dupa ce ni s'a presintatu respunsulu, avemu de a-lu implini indata si fara siovaire.

Nimicu nu e mai contrariu pazei decatu siovai- rea. Reflectati, cumpeniti bine si nu siovaiti! Odata dupa ce sciti ce e datorinti'a vostra, ve incingeti fran- camente si decise la lucru, si nu ve bateti mai multu capulu cu „poteam face, poteam dice, déca asi fi cuget- atu, ar fi fostu mai bine etc. etc.

Unu inamicu forte amaru alu fericirii e *amorul propriu*; elu ni causeza mai multa suferintia decatu tota omenimea intréga. Lucrurile cele mai indiferenti, contrariatatile cele mai mici, inveninate de amorulu propriu, ni devinu cele mai amare, si ni inoreza totu orisontulu nostru. A combate amorulu propriu ore nu sta in putere nostra? Ba da! Pucinu mai mare acu- ratetia in estimarea meritulu proprie, nitielu mai mare curagiu de a ne cautá in oglinda, fia cu res- pectu la moralu catu si la fisicu, si atate lucruri, ce

acum ne facu a plange si maniosi, ne voru face a suride.

Asie dara pacea interna, celu mai antaiu si celu mai scumpu tesauru, ce se pote posiede pe acestu pa- mentu atérna *intreaga* de la noi. E unu adeveru ce ni- menea nu cutéza a-lu negá, ce toti lu-vedu, dar la ce generalmente se reflectéza forte pucinu. Acésta pace, basata pe credinti'a sincera, pe justiti'a suprema si pe consciinti'a de a-ni fi implinitu datorinti'a nostra, de a nu trebui a rosí inaintea nimenui, si de a nu pre- tinde de la altii, decatu numai acea ce meritamu, esto unu muru aperatoriu in contra tuturoru fortunelu vietii, o mangaie forte potenta in necesuri. Ori si de ce specie se fia durerile, ce ne ataca, e mare mangaie- re acea candu putemu cugetá „io nu portu vin'a“; precum trebuie se fia o mare tortura candu i merge bine omului cugetulu „déca asi fi sciutu io acea, ce io meritulu“

Pacea consciintiei ni oferesce franchetia, cu- ragiu si serenitate. Candu scimu, ca ni-amu implinitu datorinti'a, atunci pasimu cu pasi securi, cu fruntea inalta; ne simtimu domni nostri si demni de a stá la postulu in care suntemu pusi de providintia. Pacea consciintiei, facédu-ne indestuliti cu noi insi-ne, ne face indulgenti si binevoitori facia cu altii. Pacea con- sciintiei e unu tesauru nepretiatu, ce nimenea nu ni- lu pote nici rapí nici marí; unu tesauru, ce nu ser- vesce da sugetu nici intemplamintelu fortunei, nici malitiei celoru rei, nici rapirii, nici invidiei . . .

Pentru de a posiede acésta pace, ce servesece de *basa* si de *ingredientia principala secretulu fericirii* e necesariu a-si procurá acea aroma de totu pretioasa, acelu antidotu infalibilu contra tuturoru relelor vietii, ce se chiama *consciintia de a-si implini perfecte si in- conditionalmente datorinti'a*.

Pare, ca audu reflectandu-mi-se: „Noi ni fa- cem datorinti'a si ni o amu facutu-o totu-de-una, si totu-si stamu forte departe de a posiede aceea-si pace invidiabila, acea indestulire deplina, ce ni-o pro- miti.“

Io sum convinsa, ca voi vi impliniti datorinti'a vostra, pana ce se tractéza de o datorintia, numita cu terminu comercialu „en gros“, ma puteti-me asecurá, ca o impliniti cu asemenea acuratetia pana la minutia, pana la celu mai micu atomu?

Nu me intiegeti?

Eca aci; se ni luamu de exemplu o femeia mie tare cunoscuta; ea sémena la multe altele de panz'a ei, care dupa ce vi o voiu descrie, nu credu ca nu veti esclamá indata:

— O! o scimu, e cutare!

Acésta femeia ar fi unu modelu de virtute, déca virtutea ar consiste *intreaga*, in a nu face reu, in a fi fidela consortelui, in solvirea regulata a contulu croi- toresei si a negutiatoriului de moda, in a nu fi avutu in tota vieti'a vre o anecdota picanta, in a nu tractá reu pruncii; in fine a nu fi comisú nici un'a din acele fapte, de cari se fuga fia-care anima nobila. Acésta femeia in adeveru nu lipsesece a-si implini datorintiele sale de cari i e tiesuta vieti'a unei femei „en gros“;

ma! ôre este ea chiar asié si in împlinirea datorintielorului mici?

Sè o vedemu!

Dòmna X. s'a maritatu fôrte tinera, casatori'a sa a fostu una dintre cele mai avute, care (raritate) tôta, sèu mai tôta conviniâ. Etate, caracteru, conditiune.

Dara X., indata dupa maritare, dandu-si aerulu de femeia maritata, de mama de familia, nu cugetâ nici câtu de pucinu la acea, cã acei tituli impun dato-rintie nôue, respunsabilitate insemnata. Nu cugetâ, cã virtutea de aci înainte nu consiste numai in ascultârea pasiva de prunca; ci in unu lucru si studiu sacrifiu de sino, a gustului seu, a calitatilor sale, si tôte aceste in favorulu si spre binele altora, in favorulu familiei; in împlinirea mîloru grigi micutie, usiôre si in sine neinsemnate, inse tôte destinate a constitui *grandiosulu si sacrulu edificiu alu fericirii* de casa.

Dòmna X. nu cugetâ la nimic de asemenea, ea erâ multiamita de a fi o femeia onesta, de a nu fi obiectulu vorbelor, de a mantiené in casa sa o ordine aparenta, laudata tare de cunoscutele sale. De acea inse, cã ô. e barbatulu seu afla placere in despartimentele domestice, ori ba; cã ôre pruncii primit'au tripl'a educatiune, ce au pututu si au trebuitu sè li o doie cu respectu la *spiritu, anima si salute*; cã ôre intre servitor domnesce moralitatea, ordinea, economi'a; cã ôre famili'a in fine, acestu ce, ce e compusu din fiintelo cele mai scumpe, din afectele cele mai intime, din grigele cele mai dulci, ôre prosperéza, im-bunetatesce-se, e ferice? dòmna X. pucinu si-batea capulu...

Acést'a inse nu erâ reutatea sa, — ci ignorantia!

Si éta, dupa o casatori'a de 10 ani, in o positiune destula de frumôsa, incungiurata de 4 prunci buni si svelti, dòmna X. si consôrtele seu nu se simtiau de totu fericiti, nesciindu spune ce li mai lipsece ca sè fia intregu fericiti, de si simtiau fôrte tare, cã li lipsece unu ce, si inca unu ce de mare importantia.

Pentru fia-care femeia este o datorintia sacrosanta, ce consiste in conduit'a irepresibile, in justitia; o datorintia, ce trebuie sè formeze bas'a, substratul virtutii.

Împlinirea acestei *datorintie* va fi de ajunsu pentru de a ne face stimatè.

E unu numeru infinitu inse de alte datorintie, microscopice déca voiti, ma fôrte importante, cari nici un'a nu se insinua, cari trebuiescu cercate, cari pretindu a fi exercitate in tôte dîlele ma in tôte ôrele, si in tôte minutele; de astu-felu de datorintie nenumerate microscopice, e tiesuta suprafaci'a vietii nôstre; neobservarea loru nu ni se ascrie de vina, împlinirea loru nu ni aduce laude, nici renume... dar si ele contribuiescu, ca si celelalte datorintie mai mari, la crearea acelei atmosfere de pace si de buna stare, e o parte esentiala a fericirii.

In ce consistu aceste datorintie, si pana unde se intindu ele, acea nimenea nu pôte aretâ, nimene nu ni le pôte spune; de ôra ce sunt varie, multe si complicate; se deriva din positiunea sociala, se schimba cu schimbarea positiunii, se inmultiescu cu giurstârile,

atêrna de la etate, de la caracteru, de la ocupatiune, de la persônele cu cari vietuimu. Nimene, dîcu, nu ni le pôte aretâ, trebuie sè le aflâmu noi, si le vomu aflâ de siguru, déca le vomu cercâ in candidulu afectu alu familiei.

Afectu adeveratu! Care dintre femei nu-si iubesc, sèu nu crede a-si iubi famili'a propria? Câte dintre femei potu dîce, cã si o iubesc cu unu afectu adeveratu? — Déca noi femeile ni-amu iubi din afectu adeveratu, parintii, fratii, consôrtele si fiii, atunci noi nu i-amu face asié adese-ori nefericiti, si nu amu amari asié desu vietii loru si a nôstra cu discusiuni neplacute, cu lupte de cele mici, cari de si sunt microscopice nu-su mai pucinu ingreunatoriè; nu li-amu infige asié cu usiurintia pumnalulu dureriloru in peptu, ci din contra, déca i-amu iubi din unu afectu adeveratu, candidu, amu face studiu continuu de a indulci tôta aspréti'a si amaratiunea din giurulu celoru mai pretiosi ai nostri, a incuragiâ tôta sgudivitur'a la care ar fi espusi si de a ne intrepune pentru ei in ori si ce impregiurâri vitrege a vietii.

Vietii'a e scurta! Persônele, ce nôue ni-su mai scumpe, nu remanu cu noi pentru totu-de-una, decâtu numai pe unu timpu anumitu. O! fia acestu timpu intregu intregutu decoratu de noi cu lauri plini de afectu!

Ana Botta.

B o m b ó n e.

Parintele catra baiatulul seu: — Vedi, Joachime, cum domnulu locotenentu poruncesce la ômenii sei, si cum lu-asculta toti! Nu ti-ar placé sè fii si tu, déca vei fi mare, unu locotenentu?

Baiatulul: — Nu dieu. Mi-ai placé mai bine, sè fiu maic'a. Atunce ti-asiu porunci si tie si tuturora...

*

Dlu X. e fôrte bolnavu. Soci'a sa, o frumsetie orbitôria, lu-duce la o scalda de mare.

— Mediculu a ordonatu acést'a? — o intrebâ cine-va.

— Ba, — response ea.

— Pentru ce ti-ai adusu dara barbatulu aice?

— Aice mi-am perdutu barbatulu celu d'antâiu. Scald'a i-a facutu asié de bine.

*

Unu artistu de la teatru dede portariului seu unu avisu, la care acel'a avea sè capete unu biletu gratis.

Portariulu se duse, si-scóse biletulu, si asistâ la teatru.

In diminéti'a urmatôria elu se infatisiâ la artistu, cerendu-i unu francu.

— Pentru ce?

— Pentru cã eri m'ai tramisu la teatru sè-mi scotu unu biletu.

CE E NOU?

** (O scire tristă) pentru intrég'a natiune romana s'a respanditu dîlele trecute la noi in Buda-pesta. Unu telegramu particulariu de la Bucuresci a anunçiatu suprindietóri'a nenorocire natiunala, cà dlu Alesandru Papiu Ilarianu, dupa dureri si suferintie indelungate, a ajunsu intr'unu stadiu aprópe de pericolulu celu mai mare. Sperantia inse mai este. Dumnedieu sè ni conserve inca multu timpu viéti'a si mintea acestui barbatu ilustru! Verulu dlui Papiu, dlu dr. Iosifu Hodosiu a si plecatu d'aice numai decátu la Bucuresci.

* (Dreptu de alegere pentru femei.) In a siesea sectiune a camerei, la desbaterea novellei electorale, dlu deputatu Stanescu a propusu, ca si femeile sè aiba dreptu de alegere. Majoritatea inse respinse acésta propunere, pentru care votara — afara de propunetoriulu — deputatii: Gustavu Fröhlich, Ernestu Simonyi, Alesandru Csanády, Ludovicu Mocsáry, Ernestu Urbanovszky, Zsitvay si Eugeniu Péchy.

** (Unu atentatu loialu.) Maj. Sa imperatés'a, petrecédu acuma la Viena, a esútu in 5 juniu cu trasur'a in „Prater“, fiindu insotíta numai de dsior'a Ferenczy. Pe cale Maj. Sa observà, cà unu barbatu fuge dupa trasura, tienédu in mana unu buchetu mare, voindu sè i-lu ofere. I facù dara semnu cu man'a, cà nu-i trebue. Acel'a inse nu voià sè intieléga acést'a, ei fugià si mai departe dupa trasura. Unu constabler, ce erà chiar pe acolo, bagà de séma, si — in zelulu seu inflacaratu — arestà pe bietulu omu cu buchetu. La politia elu descoperi, cà n'a avutu altu gandu, decátu a oferi Maj. Sale unu buchetu. Constatandu-se apoi, cà este unu oficialu stimatu la unu óre-caru drumu de feru, fu lasatu liberu.

** (Camer'a deputatiloru Ungariei) in septemana trecuta tienutu o siedintia publica, si a lucratu in sectiuni, desbatendu novel'a de alegere.

** (Arderea cadavreloru) forméza de càtu-va timpu obiectulu discussiunii diuarielor in mai multe tieri. Din Zürich se scrie, cà acolo s'a si facutu proba cu arderea cadavruului unui — calu. Resultatulu a fostu peste acceptare bunu. Cadavruulu a arsu iute, si arderea a constatu putínu. De óra-ce — precum se scie — cadavruulu unui calu arde mai greu decátu alu omului, se spera, cà publiculu celu mare va votà in urma pentru — ardere, in locu de ingropatiune.

** (Petitiune pentru ca barbatii sè póta avé mai multe muieri.) 162 de dame din Lowell, in Massachusetts, au infatísiatu la corpulu legiuitoriu alu acelei tieri o petitiune, prin care ele ceru a se aduce o lege, ca barbatii se póta avé mai multe muieri. Caus'a acestei petitiuni e, cà in tíer'a aceea femeile sunt cu 40,000 mai multe decátu barbatii. Spre a face mai acceptabila rugarea lor, ele propunu ca la insuratiunea a dóu'a, trei'a etc. totu-de-una sè se cefa invoierea muierii precedente.

** (Despre o logódna interesanta) se vorbià in septemana trecuta la Paris, adeca despre a principe-lui Napoleon (IV) cu fié'a lui Mac Mahon.

** (O surprindere placuta.) Membrii Societáti „Circus Renz“ dîlele trecute siedeau toti la mésa in Hamburg, candu cassariulu li anunçia, cà dinsii cu losulu cumperatu in compania cástigara 25,000 de taleri. Cassariulu apoi a si platitu numai decátu fia-caruia partea sa.

** (Rocheport) a plecatu din New-York spre Europa, si se va asiedia in Anglia, adeca tocmai acolo, unde se afla si ex-imperatés'a Eugenia.

** (Candú devine o fétu — betrana!) Éta o intrebare fórt delicata, la care inse a respunsu tribunalulu din Mssouri. O fétu adeca a intentatu procesu de dehonestare unui tineru, pentru cà acel'a i-a dísu „fétu betrana.“ Tribunalulu a fostu atátu de negalantu, incátu a achitatu pe cutezatoriulu vinovatu, si a nume pentru motivulu, cà domnisiór'a a trecut de 35 ani.

** (Unu duelu femiescu.) Dóuc dame din Paris certandu-se la olalta, intr'unu locu publicu, cea insultata a provocatu pe cealalta la duelu. Resultatulu inca nu se scie. Credemu inse, cà se voru fi impacatu.

** (Principele Milan), cu ocaziunea petrecerii sale la Bucuresci, fu numitu de catra Carolu-voda colonelu alu regimentulu VI. de infanteria.

** (Principele Leopoldu de Hohenzollern,) fraatele mai mare alu Domnitoriulu Romaniei, a sositu dîlele trecute la Bucuresci.

** (Balonulu „Mihaiu Bravulu,“) transportatu din Paris la Bucuresci, s'a imaltiatu in aeru la Bucuresci pentru prima-óra in 26 maiu st. v., cu cinci cailori romani, sub directiunea dlui M. Villemot.

** (Unu iedu ca talhariu.) Istoriór'a acést'a s'a intemplatu la Buteni (comitatulu Aradu) in 29 maiu. Eróulu ei este unu — iedu. In díu'a numita o tieranca se duse la riu a spelá si fiindu cà tóta averea ei se urcà la 16 fl., nu cutezá a o lasá acasa, unde nu erà in locu siguru, ei invelita in o cãrpa vènetà o puse in corfa langa rufe. Tieranca spelà cu diligiinta, si nu bagà de séma, cà innapoi'a ei vinise unu iedu si incepù a se jocá cu cãrp'a vènetà. Iedululu nu incetà d'asi petrece, si totu scuturà cãrp'a, pana ce banii — o bancnota de 10 fl. si 6 fl. in sieseri de argintu — cadiura pe pamentu. Iedululu parù farmecat, si in scurtu timpu inghití toti cei siese-tieci de sieseri de argintu. Erà rëndulu la bancnota. Disparù si aceea in stomaculu iedululu. Nu mai remase decátu cãrp'a vènetà. Atunca inse tieranc'a din intemplanse se întórse inderetru, si o smulse din gur'a iedululu. Dar ce mare fu gróz'a ei, vediendu, cà banii au disparatu! Numai decátu duse iedululu a casa, lu-talà, si in adoveru sigasì intr'insulu toti — sieserii. Din bancnota inse n'a gasitu decátu numai o bucatiea.

** (Mazzini petrificatu.) Mazzini nu este nici inbalsamitu, nici impaiatu, nici momificatu; elu este astadi petrificatu. Da, petrificatu, si nu rîdeti: nimicu mai seriosu. Sunt doi ani, de candu acestu mare Italianu a muritu, si éta cà s'a espusu intr'o capela corpulu seu petrificatu. Se scrie din Genua, cà cine-va intempina unu spectacolu de necreditu la vederea acestui omu mortu de doi ani, care pare adormitu si ale caruia trasuri sunt intacte, cu tóte cà a luat rigiditatea petrei. Profesorulu Gorini, a operatu acésta minune. Conservarea corpurdoru este o sciintia pe care Italianii au dus'o la unu pré mare gradu de perfectiune. Pe timpulu espositiunii universale din Paris, s'a vediutu vitrin'a unui doctoru italianu, care continea preparatiuni anatomice de o conservatiune necredita. Profesorulu Gorini a intrecutu pe toti ceialalti. Laboratoriulu seu este plinu de minuni pana acum nevedite si ne audíte. Profesorulu Gorini, fara avere, plimba cu sime in excursiunile sale corpurile a siese

brigandi, cari, cu ochii lor de sticla, paru cu deserversire mai vii de câtu opurile de cêra din cele mai bine reusite. Aceste preparatiuni ale profesorului Gorini, sunt aperate de umiditate, prin inchiderea lor ermeticamente in cosciuguri, unde se potu conservá secole intregi.

*** (*Epistole de amoru adresate unui archiduce.*) Archiducele Alexis din Russia, in anulu trecut a cãletoritu prin America. June frumosu, ce este dinsulu, abié a petrecutu acolo câte-va dile, a si primitu o multime de epistole de amoru. Cele d'antâiu le-a cetitu cu placere, dar epistolele nu mai incetau, — in urma apoi i se urî si nu mai ceti nici una. Dar totu-si, sè-i remana ce-va suvenire, le legà tôte si prin unu omu le tramise a casa la tata-seu. Omulu inse nu merse la Petersburg, ci la Brusela, unde dede sub tipariu epistolele adresate archiducelui. O colectiune de epistole de amoru, adresate catra unu archiduce rusescu, ar fi fostu o lectura picanta. Asié cugetá si dinsulu. Dar n'avù timpu a-si scôte la lumina cartea, cà-ci politi'a rusésca descoperi tôte si mijloci suprimerea intregi colectiuni.

*** (*Maialul la Brasiovu.*) Maialulu scôleloru romane din Brasiovu s'a serbatu la 23 maiu st. n. la stejarisiulu. Publiculu a fostu fôrte numerosu, si petrecerea a duratu pana tardiu.

*** (*Finea tragica a unui ospetiu.*) In comun'a Ciclova in Banatu in duminec'a trecuta s'a tienutu unu ospetiu. Dupa miédia-di tiner'a mirésa merse la fantana, s'aduca apa unui óspe. In momentul acest'a se audí o detonatura de pusca, si ea cadíu mórta. Doi soldati in vecini curatîndu armele, un'a se descarcá, si glontiuulu acestoia stinse viétia nefericit-i mirese.

*** (*Etate frumósã.*) Unu plugariu dio Estaru, comitatulu Bihar'a, dílele trecute a ajunsu etatea de 112 ani. Incãtu cunóssemu noi satulu acel'a, acolo nu se afla nici unu medicu.

Biserica si scóla.

‡ (*Pr. SS. parintele metropolitu Procopiu Ivascovicu*) se afla de câte-va dile in Budapesta, unde au sositu dílele trecute si SS. Loru parintii episcopi Ioanu Popasu si Mironu Romanu. Caus'a, pentru care innaltii prelati bisericesci se intrunira aice, e fundatiunea nemuritoriului Gozsdu.

‡ (*Pap'a de la Roma*) e fôrte bolnavu. Medicii nu spera vindecarea lui, fiindu deja de 82 ani.

Societati si institute.

‡ (*Asociatiunea transilvana*) pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu va tiené adunarea sa generala de estu-anu la Deva in 10 aug. st. n.

‡ (*Invitatiune.*) Doritorii de a participá la adunarea generala a „Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“, ce se va tiené la 10 augustu st. n. 1874 in Deva, sunt rogati a se *insinúá* pana la 25 iuliu a. c. la subscrisulu. Facia de restingerea localitátiloru si impregiurárilor locale, pentru cei neinsinuati nu se voru puté luá ingrigiri. Deva 7 iuniu 1874. Presiedintele comitetului arangiatoriu: Antoniu Schiau.

‡ (*Institutulu „Albina“*) va tiené la 15 iuniu siedintia plenaria. La ordinea dílei va fi scrisórea dlui dr. Alesandru Mocioni, prin care renuncia atátu

la postululu de presiedinte, câtu si la col'a de membru alu comitetului.

‡ (*Adunarea generala a Asociatiunei nationale in Aradu*) pentru cultur'a poporului romanu, prin acest'a se convóca pe 3/15 iuniu 1874, si eventual-minte pe urmátóriele dile, la 9 óre nainte de média-di in Aradu, in localitatea destinata spre acestu scopu, in cas'a dlui Georgiu Dogariu, (strad'a Telekiana.) — Deci pl. t. membrii ai Asociatiunii, si intregu publiculu romanu este invitatu, a participá la acest'a adunare generala, convocata totu odata adhoc si pentru modificarea statutelor, conformu §-lui 16 din statutele in vigóre. Datu din siedintia directiunii asociatiunii pentru cultur'a poporului romanu. Aradu, 14/26 aprile 1874. Antoniu Mocioni m. p. directoriu primariu. Ioanu Belesiu m. p. notariu.

‡ (*Alu díeccele congresu internatiunálu statisticu*) se va tiené la Budapesta. Ministeriulu a luat u deja mesuri spre a se face pregatirile necesario. Se spera, cà archiducele Iosifu va primí protectoratulu congresului.

‡ (*Fondulu Academiei romane de drepturi.*) pana 'n siedintia de la 12 maiu a Asociatiunii transilvane, s'a urcatu la sum'a de 21,904 fl. 76 $\frac{1}{2}$ cr.

Literatura.

* („*Revist'a Contimporana*“) nr. 5 publica urmátóriele: Revisorulu generalu, comedia in 3 acte, dupa N. Gogol, de P. Gradisteanu (actulu II,) — La statu'a lui Mihaiu, poesia de N. V. Scurtescu, — Despre form'a inserisuriloru, de Gr. G. Paunescu, — O sarutare, poesia de A., — Cur'a de ape minerale, de dr. Romniceanu, — Serenada, poesia de Ciru Economu, — Éra-si armele cu repetitie, de U. col. Arion, — The Spleen, poesi de M. Zamfirescu, — Varia, de U. Petrescu, — Visiune, poesia de Gr. Ventura.

* (*Imperatulu Chinei*) a ordonatu sè se faca o culegere de poesi chineze incependu din timpurile celo mai vechi. Culegerea sè va publicá in 200 de tomuri. Imperatulu, precum se dice, are o biblioteca de vr'o 400,000 de tomuri.

* (*Retorica.*) S'a pus sub presa la Galati si va aparé in curendu: „Elemente de Retorica“, de G. Mihailescu; — carte fôrte trebuinciósa in genere pentru ori-cine doresce a-si esprimá cugetárilu in o forma alésa, si a cunósce regulele artii de a vorbi in publicu.

* („*Vócea Covurluiului*“) anuncia cu bucuria — precum si noi inregistrámu — cà fiindu imbratísia cu caldura din partea publiculu, de acuma inainte va esí de dóue ori pe septemana.

T e a t r u.

× (*Representatiuni teatrale in Beiusiu.*) Tinerimea gimnasiala din Beiusiu a facutu unu progresu fôrte frumosu pe scen'a teatrala. Abié urcati inaintea lampelor pentru prima-óra, junii diletanti éra-si suprinsera publiculu cu — dóue represintatiuni. In diu'a antâia de Rosalia s'au jocatu: „Mani'a posturiloru“ si „Paracliserulu“, comedii câte intr'unu actu de V. Alesandri, apoi s'a declamatu poesi'a „Copil'a romana“ de Iosifu Vulcanu; éra in a dóu'a séra s'a repetatu la cererea publiculu pies'a: „Lipitorile satelor.“ Resultatulu a fostu preste acceptare. Ceea a

fostu mai dulce pentru publicu, — scrie corespundintele nostru — a fostu dsiór'a M. Centea din soc. dilet. din Clusiu, care a jocatú atátu de frumosu in rolurile „Florica“ si „Mariuca“, încátu a storsu admirarea tuturor, éra prin declamarea poesiei „Copil'a romana“, in care a intrunitu simtiemintele fragede cu entusiasmulu cuvintelorú, si-a lasatu unu nume nevitatu la publiculu beiusianu. Fórte frumosu si-a interpretatu rolurile sale dsiór'a B. Balasiu ca „Locsitia“ si „Catrina.“ Dintre tineri merita cea mai mare lauda A. Centea in rolulu lui „Chir Jani“ „Florinu“ si „Serviescu“, fórte nimeritu a jocatú pe „Moisi“ si „Paraliserulu“ I. Lemacu, t tu asié G. Bocosiu in „Gavrilu“ si „Ciupicu“, A. Todca pe „Ionu teslariulu“ si „Directorulu“, Pacal'a pe „Mosiu Ventura-tiér'a“ si ceialalti toti s'au produsu de minune. E lucru fórte frumosu cà tinerimea nóstra intielege insemnatatea acestui ramu atátu de nobilu in viét'a popóreloru civilisate. Inainte, juni confrati!

Industria si comerciu.

|| (Sunt óre ieftine tigàrile nóstre?) Se vorbesce, cà ministeriulu de finantie afla pré ieftine tigàrile nóstre, din caus'a acést'a fia careia i va urcá pretiulu cu 1 cr.

|| (Femei ca directritie de bancé.) Emancipatiunea femeiloru a facutu mare progresu in Simpheropol. Diuariulu „Odeszki Wiest“ scrie, cà adunarea unei bancé de acolo a alesu de directritia pe Sofia Adriaowna Arendt. Membrii acestui institutu sunt mai alesu armeni.

|| (Legarea càiloru ferate) romane cu cel austro-ungare, la Rusiava si Brasiovu, fu primita de catre camer'a Romaniei dupa desbateri violente la 6 juniu.

|| (Femei in serviciu la calea ferata.) Ministeriulu de comunicatiune a decisu a primi in serviciu la càile ferate si femei. Sociele si rudeniele dirigatoriiloru de pan'acuma voru avé antânatate.

Economia.

△ (Esundarea apelorú.) Din Crisiana se scrie, cà Crisiulu albu si negru a esundatu grozavu in mai multe parti. Sunt mai multe comune, cari stau de totu in apa. Pericolulu a ajunsu la culme. Pagub'a e fórte mare.

△ (Óuele in America) de acuma inainte se voru vinde mesurandu-li-se greutatea. Bine cà nu le mesura cu verig'a.

△ (Holdele) — precum se scrie din mai multe parti, — in urmarea ploiloru mai nóue se afla in stare buna. Din Romani'a asemenea so-escu sciri, cari promitu o recolta buna in cele mai multe parti.

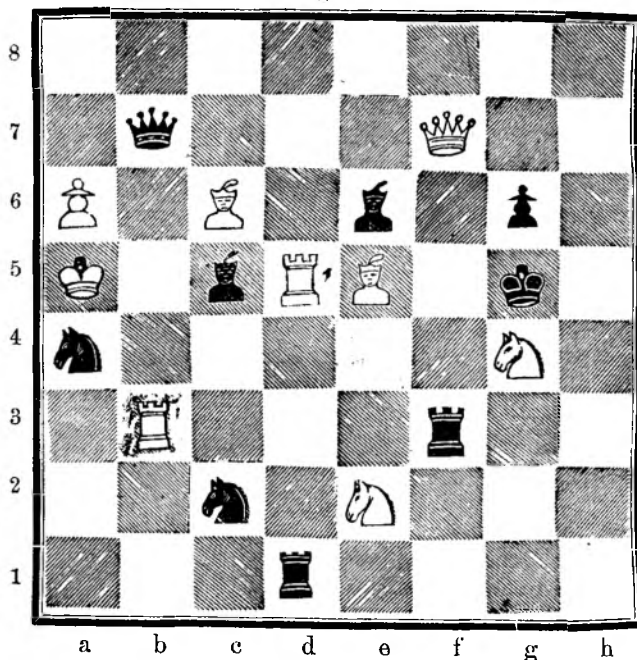
Suvenirea mortiloru.

† (Petru Petroviciu,) parocu romanu in satulu nou langa Panciova, repausà la 17 maiu st. v. in etate de 70 ani.

Problema de siacu.

(Anima.)

De C. Lazarila in Bucuresci.
Negru.

Albu.

Albulu incepe si la a trei'a trasura dice matt.

A esitu de sub tipariu

in editur'a „Familiei“ la Budapesta:

„NOVELE“,

de Iosifu Vulcanu, tomulu alu treile:

Pretiulu 1 fl.

Cuprinsulu acestui tomu: Fantasia si desceptare, — Marti sér'a, — Biografi'a unui arbore, — Vezinas, ducele lui Decebal, — Fiic'a banditului.

Totu in editur'a „Familiei“ se mai afla de vendiare tomulu antâiu si alu doile din acésta publicatiune de „novele“ originale.

Cuprinsulu tomului antâiu: Doi morti vii, — Anima pentru anima, — Amoru si ambitiane.

Cuprinsulu tomului alu doile: Pricoliciulu, — Reshunarea nevestei.

Prestiulu tomului antâiu si alu doile e câte 50 cr.

Post'a Redactiunii.

Campeni Bnei M. T. Bucurosu amu publicá mai adese ori cóle din „Sclavulu Amorului“, — de cumva damele romane ne-arú onorá cu o partinire mai caldurósa. Déca fia-care abonanta a nóstra ni-ar castigá inca una, „Sclav. Amor.“ ar urmá la fia-care numeru.

De unu nume. Nu este acomodatu pentru fói'a nóstra.

Suplementu: „Sclavulu Amorului“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. II. cól'a XI.

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1874. Calea tierci nr. 39.

Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului.